

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) และเป็นแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อนำไปสู่การศึกษาโครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยวิธีการศึกษาจากเอกสารและการเก็บข้อมูลภาคสนาม

3.1 การศึกษาเอกสาร (Documentary study)

เป็นการศึกษาดำรง เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ทั้งด้านกฎหมาย นโยบาย และสถานการณ์การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนศึกษารูปแบบและวิธีการจัดการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับท้องถิ่นในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศแคนาดา และสหรัฐอเมริกา

3.2 การศึกษาภาคสนาม (Field study)

เป็นการเก็บข้อมูลจากแหล่งประชากรที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) โดยตรง ดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เหตุผลของการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เนื่องจากการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นบริการที่มีลักษณะเฉพาะผู้มีประสบการณ์ตรงในการทำงาน ผู้สนใจหรือผู้ศึกษาข้อมูล ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นจึงจะสามารถให้ข้อมูลในลักษณะเจาะลึกได้ ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงประเด็น เชื่อถือได้ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 กลุ่มผู้บริหารระดับสูงในระดับกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ
ผู้บริหารโรงเรียน คุณครูในโรงเรียนสังกัด อปท. ผู้นำสมาคมองค์กรคนพิการ และผู้ปกครอง โดยใช้วิธี
สัมภาษณ์เชิงเจาะลึกจำนวน 17 คน

2.1.2 กลุ่มผู้ให้บริการการด้านการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ในระดับ ผู้ปฏิบัติคือคุณครูที่สอนนักเรียนพิการ โดยใช้วิธีการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อระดม
สมอง จำนวน 10 คน และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่ม
คุณครูในโรงเรียนสังกัด อปท. จำนวน 1,000 ตัวอย่าง

2.1.3 กลุ่มผู้รับบริการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครอง โดยใช้การประชุมระดม
สมอง จำนวน 10 คน

2.1.4 กลุ่มตัวอย่างการศึกษาในระบบ โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ที่คัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบจำนวน 5 โรงเรียน

2.1.5 กลุ่มตัวอย่างการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยที่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 4 แห่ง (รายละเอียดคูตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 สรุปเครื่องมือและขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง / เครื่องมือ	จำนวน (คน)/ โรงเรียน/แห่ง
1. การสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก กลุ่มผู้บริหารระดับสูงในระดับกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้บริหาร โรงเรียน คุณครูใน โรงเรียนสังกัด อปท. ผู้นำสมาคมองค์กรคนพิการ และ ผู้ประกอบการ - ผู้บริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ 2 - ผู้บริหารระดับสูง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 2 - ผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัด อปท. 3 - คุณครูใน โรงเรียนสังกัด อปท. 2 - ผู้นำสมาคมองค์กรคนพิการ 4 - นักวิชาการ 2 - ผู้ประกอบการคนพิการ 2 การสนทนากลุ่ม - ผู้ปฏิบัติงาน คุณครูการศึกษาพิเศษ 10 - ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนพิการที่เรียนใน โรงเรียนสังกัดของขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น 10	
2. แบบสอบถาม	
- คุณครู ครูผู้ช่วย ผู้ดูแลเด็กเล็ก 1,000	1,000
3. กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนต้นแบบในสังกัดของขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น - การศึกษาในระบบ 2 กทม. 1 เทศบาลนคร 1 เทศบาลเมือง 1 อบจ. 1	
4. กลุ่มตัวอย่างในรูปแบบของศูนย์/ชุมชนต้นแบบ - การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วน เกี่ยวข้อง 4	4
รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น	1,046

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และสังเคราะห์เนื้อหา

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากภาคสนาม ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา อาทิ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยให้เหมาะสมกับคุณลักษณะของข้อมูล ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis)

สรุปการดำเนินการวิจัยตลอดโครงการ ดังตารางที่ 3.2 และภาพที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 วัตถุประสงค์ แหล่งข้อมูล เครื่องมือ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

วัตถุประสงค์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- เอกสารต่างๆ งานวิชาการที่เกี่ยวข้อง - หน่วยงาน	- แบบสอบถาม - ประเด็นการสนทนากลุ่ม - ประเด็นการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก	1. ดำเนินการรวบรวมข้อมูล กฎระเบียบและข้อกำหนดต่างๆ ตลอดจนนโยบาย ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย และประเทศอื่นๆ จำนวน 2 ประเทศ
2. เพื่อนำเสนอ แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาแก่คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ต่างๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง		2. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย การประชุมระดมสมอง และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปภาพรวมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อวิเคราะห์องค์ความรู้ สำหรับเป็นบทเรียนตัวอย่างที่ดีที่สุดที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการ โรงเรียน / คุณครู ครู ผู้ช่วย ผู้ดูแล เด็กเล็ก - องค์กรคนพิการ - นักวิชาการ - ผู้ปกครอง		3. การถอดบทเรียนทั้งการศึกษาในระบบของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวข้อง

ภาพที่ 3.1 วิธีดำเนินการวิจัย